

The Infotainer

Arne Olav L. Hageberg

Journalist og nettansvarleg i Psykologtidsskriftet

Få norske psykologer har hatt en høyere medieprofil de siste ti årene enn Kristin Spitznogle. –Jeg bruker gjerne både selvhøytidelighet og humor for å gjøre stoffet lettere tilgjengelig uten å gå på akkord med fagligheten, sier VGs egen sexolog.

Foto: Marius Fiskum

Hvorfor ble du psykolog?

Fordi jeg alltid har hatt en genuin nysgjerrighet for mennesker og alle de forunderlige drivkreftene som har innflytelse på våre valg og handlinger. Jeg har ønsket å forstå, spre kunnskap og hjelpe.

«Jeg tror mange psykologer vegrer seg for å ytre seg fordi de frykter den strenge indre sosiale justisen i fagmiljøet»

Hvilken fagperson har betydd mest for deg?

I Norge vil jeg trekke frem Sissel Gran. Hun er jo i likhet med meg selv en psykolog, forfatter, skribent og foredragsholder som jobber ut mot media. Hun fyller og balanserer alle disse rollene på en klok og god måte som jeg alltid har beundret. Internasjonalt må jeg også nevne den amerikanske forskeren og forfatteren Camille Paglia. Å lese hennes doktorgradsavhandling *Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson (1990)* ble et faglig og feministisk vendepunkt for meg.

Hva er den beste fagartikkelen eller fagboken du har lest det siste året?

Jeg leser mye fag siden jeg konstant driver reserach i tilknytning til skrivearbeidet mitt, og de to siste bøkene som gjorde inntrykk på meg, var *The Male Brain* og *The Female Brain* av den amerikanske psykiateren Louann Brizendine.

Hva er din faglige favoritt-kjepphest?

At vi psykologer sitter på en uvurderlig og verdifull kompetanse som vi i større grad burde bruke til å bidra mer i den norske samfunnsdebatten.

Hvilken sak burde psykologer gå i bresjen for?

Vi burde som faggruppe generelt markere oss mer, og gå sterkere inn i alle relevante fløyer av samfunnslivet. Å kunne gjøre en god jobb som psykolog innebærer også at vi må se på våre egne arbeidsvilkår, og her er det mye som kan forbedres. Vi har et arbeid som de fleste av oss elsker og brenner for, men vi har også et arbeid som kan gi tøff slitasje på oss selv. Lønnen vår i det offentlige er altfor lav og står etter min mening ikke i forhold til det ansvar og den belastning vi utsetter oss selv for.

Hvilken norsk psykolog fortjener mer oppmerksomhet?

Her vil jeg svare – alle sammen! Alle de som hver arbeidsdag – og ofte i det stille – bretter opp ermene og utretter store og små mirakler i menneskers liv, skaper bevegelse og endring til det bedre. De fortjener en æresmedalje, alle sammen.

Hva brenner du mest for som psykolog?

Toleranse, utvilsomt. Vi må bruke vår kunnskap til å forklare og nyansere, skape bedre forståelse og ta livet av fordommer og kilder til ekskludering. Her har vi også en liten jobb å gjøre i egne rekker, hvor takhøyden med fordel kunne vært større. Jeg tror mange psykologer vegrer seg for å ytre seg fordi de frykter den strenge indre sosiale justisen i fagmiljøet. Det er veldig synd, synes jeg. Vi må bli flinkere til å løfte hverandre opp.

Hva ville du gjort om du var minister for en dag?

Innført psykologi og filosofi som fag i grunnskolen, og ikke minst revolusjonert seksualundervisningen. Men det hadde muligens tatt mer enn en dag ...

Hva er din største skrekk?

At jeg skal bli syk og ikke klare å jobbe og forsørge barna mine. Jeg er selvstendig næringsdrivende og uten sikkerhetsnett.

Hva irriterer deg med psykologien?

Egentlig ingenting spesielt, annet enn at jeg med årene for egen del stadig savner mer medisinsk kunnskap som supplement for å kunne forstå hele den menneskelige organismen enda bedre. Psyke og soma henger jo sammen hele veien, og jeg vurderer å studere medisin for å få den dobbeltkompetansen jeg ønsker meg.

Hvordan kan psykologi bli morsommere?

Jeg synes selv psykologi er et kjempemorsomt fag, men så jobber jo jeg mye med det som kan kalles «infotainment» (information and entertainment). Jeg formidler ofte faget mitt ut til det brede lag av befolkningen, og da må man tilrettelegge budskapet sitt slik at det er forståelig for de mange. Jeg bruker gjerne både selvhøytidelighet og humor for å gjøre stoffet lettere tilgjengelig uten å gå på akkord med fagligheten. Det nytter i alle fall ikke med tungt fagspråk og verbale jålerier.

Jeg liker å lene meg på Einstein, som sa følgende: «If you can't explain it simply, you don't understand it well enough.» I avisa VG har jeg nå i fem år hatt flere hundre tusen lesere hver uke, og det er en viktig talerstol å stå på. Man når ut til ufattelig mange, og jeg føler meg svært privilegert. Jeg skriver ikke så mye for at folk skal være enige med meg, heller håper jeg at jeg kan bidra til vekst og refleksjon hos den enkelte. Gjennom alle mailene jeg mottar fra leserne mine – med både ris og ros – ser det ut til at jeg i alle fall lykkes et godt stykke på vei.

Aktuelt nå: Er det riktig av pressen å konfrontere statsråder som har mottatt gaver uten å melde fra?

Pressen har jo en viktig oppgave i det å skulle overvåke de som sitter med makt og innflytelse her i landet, og politikerne er viktige frontfigurer som ikke bør ha for lang avstand mellom liv og lære dersom vi som velgere skal ha tillit til dem. Personlig synes jeg imidlertid det hele kommer ut av proporsjoner, og jeg mistenker at både jantelov og smålighet spiller en viss rolle i den skadefryd jeg mener utspiller seg i mediebildet nå.

– Har du en psykologvits på lager?

En mann går til psykologen.

– Jeg har et problem. Jeg klarer ikke å tenke på noe annet enn sex.

– La oss se, sier psykologen og drar frem Rorschach-testen.

– Hva ser du på dette bildet?

Mannen kikker på bildet, snur litt på det og svarer:

– Det er en mann og en dame som elsker i en seng.

– Svært interessant, sier psykologen og viser mannen neste bilde.

– Hva viser dette?

Mannen ser på blekkflekken, snur og vender på den og svarer:

– Det er en mann og en dame som elsker i en seng.

Psykologen forsøker igjen, med en tredje blekkfleck, og stiller samme spørsmål.

– Hva er dette?

Pasienten snur og vender på bildet, for så å svare:

– Det er en mann og en dame som elsker i en seng.

– Du ser virkelig ut til å være besatt av sex, slår psykologen fast.

Jeg? svarer pasienten. – Det er *du* som driver og viser meg disse skitne bildene! u

Navn: Kristin Spitznogle

Utdanning: Profesjonsstudiet i psykologi

Stilling: Privatpraktiserende psykolog, forfatter, skribent og foredragsholder

Aktuell med: Boka *Hemmelige Rom* (Cappelen Damm Forlag)